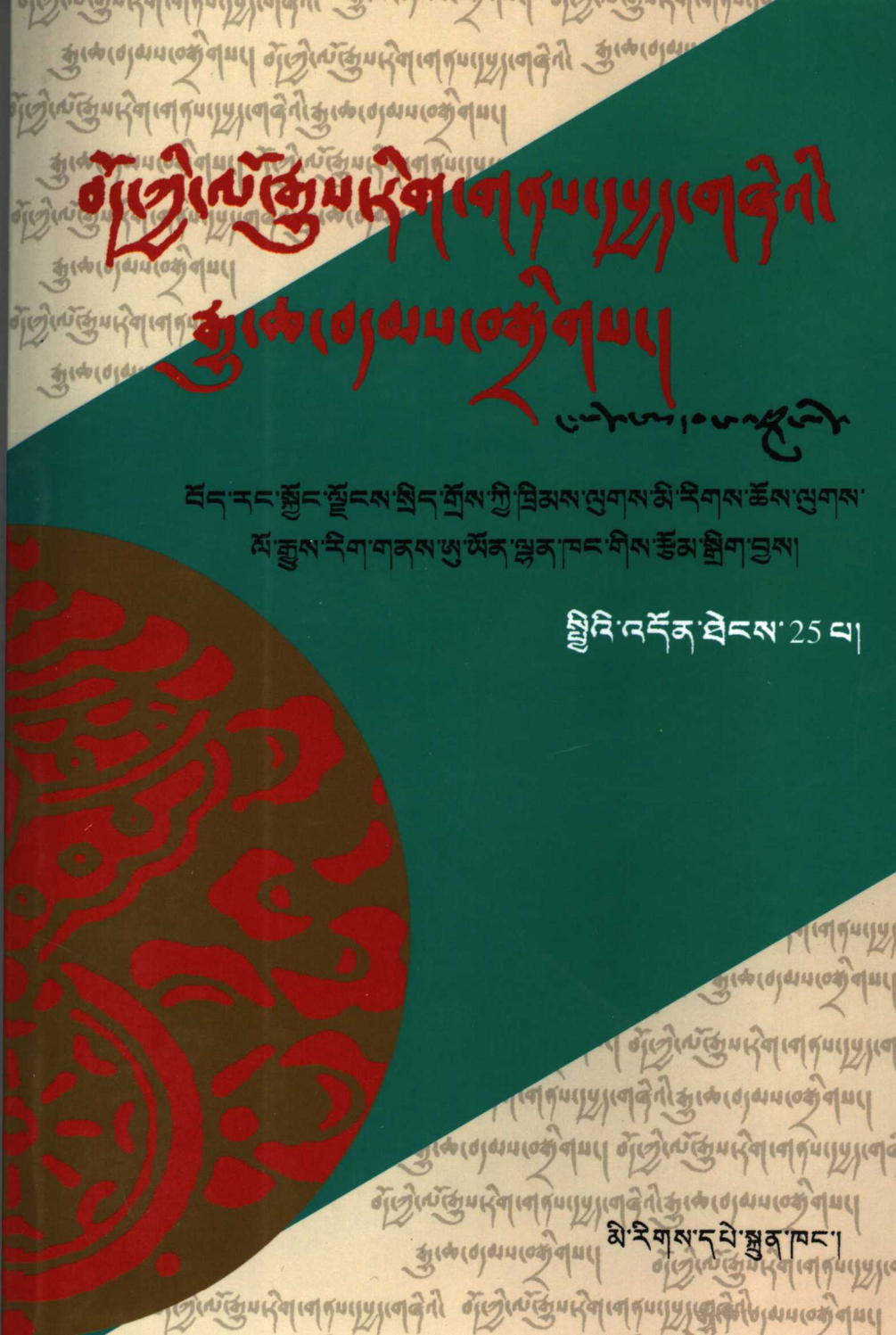

འོ་ཤྲེ་ལོ་ཁྱུ་མ་དེ་གཤམ་ཡུལ་གཞི་ལོ་

ཁྱུ་ལོ་ཁྱུ་མ་དེ་གཤམ་ཡུལ་

འོ་ཤྲེ་ལོ་ཁྱུ་མ་དེ་གཤམ་ཡུལ་

འོ་ཤྲེ་ལོ་ཁྱུ་མ་དེ་གཤམ་ཡུལ་གཞི་ལོ་ཁྱུ་མ་དེ་གཤམ་ཡུལ་

འོ་ཤྲེ་ལོ་ཁྱུ་མ་དེ་གཤམ་ཡུལ་ 25 བ།

མི་རིགས་དཔེ་སྟླ་ཁང་།

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ପ୍ରାଣନାମସ୍ତୁତ
 ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ପ୍ରାଣନାମସ୍ତୁତ

உதவியாக

ལྷན་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་25པ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

མི་ཤིག་ན་དཔེ་ལྟར་བྱས།

图书在版编目(CIP)数据

西藏文史资料选辑. 25 辑/西藏自治区政协法制民族宗教
文史委员会编著. -北京:民族出版社, 2005. 11

ISBN 7-105-07370-5

I. 西… II. 西… III. 文史资料-西藏-藏语 IV. K. 297.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2005)第 132423 号

XIZANG WENSHI ZILIAO XUANJI(25)

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

民族出版社微机照排 迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2005 年 11 月第 1 版 2005 年 11 月北京第 1 次印刷

开本: 850×1168 1/32 印张: 8.375

印数: 0001—2000 册 定价: 13.50 元

该书如有印装质量问题, 请与本社发行部联系退换
(总编室电话: 64212794; 发行部电话: 58130509)

ཚུམ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ།

责任编辑：

ཚུམ་བཞེར་པ།

审订：

བྱབ་ཤ་བྱས་འགོད་པ།

封面设计：

པར་བྱས་འགན་ཁུར་པ།

责任校对：

སྤང་དཔོན་པ་སྐྱ་སྐལ་བཟང་།

འཇམ་དབྱངས་མཆོག་གྱུལ། དཔལ་འཇམ།

林文·白玛格桑 加央曲加 白江

དག་སྒྲིག་འཕྲིན་ལས་དབང་གྱུལ།

扎门·赤列旺杰

ཀམ་རྩི་ཆེ་ཆེ་རིང་།

吾要

ཆེ་རིང་མཆོ་མ།

次仁措姆

བོད་ཀྱི་ཨ་ཁྱུ་ས་རིག་གནས་དབྱེད་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས།

(སྤྱི་འདོན་ཐེངས་25པ།)

བོད་རང་རྒྱུང་ཚོར་ས་ཁྱིད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱིམ་ལུགས་མི་རིགས་ཆོས་ལུགས་

ཨ་ཁྱུ་ས་རིག་གནས་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཆོས་སྒྲིག་བྱས།

*

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གིས་བསྐྱོན་ཞིང་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།

(ལེ་ཅིན་ཏྲ་མིང་ལྷ་ཁྱུང་ལམ་ཨང་14པ། སྒྲག་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གྲངས་58130509

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གི་སྒྱུ་ལ་འོད་པར་སྒྲིག་ཁང་ནས་པར་བསྒྲིགས།

ཏི་ཞིན་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

2005ལོའི་ཟླ11པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།

2005ལོའི་ཟླ11པར་ལེ་ཅིན་ཏྲ་པར་ཐེངས་དང་པོ་བརྒྱབ།

དེབ་ཆད། 850 × 1168ཏྲའི་སྒྲིའི་1/32 དཔར་ཤིག་8.375

དཔར་གྲངས་0001 - 2000 དེབ་རེར་སྒོར་13.50

དཀར་ ཆག

སྒྲིང་ཕག་མོ་ལྷ་མིང་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།

..... ལྷ་མིང་ན་མ་རྒྱལ་རྩི་རྩེ་དང་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་འཛིན།(1)

དབུས་སྤྱོད་ཕག་མོ་ལྷ་མིང་པའི་ཕྱག་མཛོད་སྤྱོད་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱི་མི་ཚེ་

གཅིག་གི་ཆག་སྒྲིལ་པོ།..... སྤྱིང་བྱང་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་འཛིན།(17)

གྲོ་མོའི་གོང་འཁུས་ལམ་ལུགས་སྒྲིང་གི་གནས་ཚུལ་རགས་བསྟུན།

..... ས་གོང་དབང་འདུས།(22)

ངམ་རིང་རྩོད་གི་དེ་སྤྱིང་ལོ་རྒྱུས་རགས་ཅམ།

... གཞིས་ཅེ་ས་གནས་སྤྱིང་གོས་ལོ་རྒྱུས་ཚོམ་འབྲི་ཆོགས་རྒྱུང་ནས།(52)

དེ་སྤྱིང་བོད་ས་གནས་སྤྱིང་གཞུང་གིས་མེར་བྱེས་སྟགས་གྲུ་ཆོང་གི་གྲུ་པ་

ལག་ཅིག་ལ་བྲིས་པ་གཅོད་དང་རྒྱུང་ཕྱད་བཏང་སྒྲིང་གི་གནས་ཚུལ་

དུམ་བུ་ཞིག བྱམས་པ་ཡོན་ཏན། (66)

ལྷགས་རི་འགྲོ་ཕན་རིག་བྱེད་སྤྱིང་གི་བྱུང་རབས་བཞིན་པ།

..... ཐུབ་བསྟན་ཆེ་རིང་། (79)

འབྲི་རྒྱུ་ཤར་ལུབ་དབྱེ་རྩེ་རྩེ་འབྲི་རྒྱུ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་གི་ལྷུང་རིགས་རྒྱགས་

རྒྱགས་སྒྲིང་སོགས་གྱི་གནས་ཚུལ་རགས་རིམ།

..... ཡར་འགོ་བསོད་ན་མས་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ཡིག་དཀོན་མཆོག་(109)

ས་སྐྱབ་དག་ཆེན་དབང་འདུས་སྤྱིང་པའི་སྤྱིང་བུད་འདུལ་དབང་ལྷག་

དང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གཉིས་སྟགས་མཐུན་མ་བྱུང་བའི་སྒྲིང་།

..... ལྷམ་གྲུ་ནོར་བཟང་།(119)

དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་མེས་རྒྱལ་ནང་སར་ཕེབས་
སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་དུམ་བུ་ཞིག

..... དགོན་པ་གསར་བྱུང་བསྟན་འཛིགས་ལྷན།(133)

བསམ་པ་ཆོད་བར་རིག་འཛིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གང་དུན་རགས་རིམ།

..... རྒྱུ་མཉམ་ཐོགས་མེད་དང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན།(139)

རྒྱལ་གཅེས་པ་གྲགས་ཅན་དཀར་ཕུང་ཆོ་རིང་དོན་གྲུབ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ།

..... མཁས་གྲུབ་དང་ཤིང་ཚ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྲགས།(150)

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྱིར་དགུ་པའི་སྤྱན་བསལ་སྒོ་བཟང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས།

... རོ་ཡོན་སྒོན་སྒྱེད་སྒོ་ཆོས།(སུན་རྩོད་ནས་ཁ་གསལ་བཅས།)(169)

སྒྲིབ་བཀྲས་མཐོང་པའི་མི་རྒྱུ་འཕྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་བུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་
འབྱོར་དབང་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོར་བུ།

..... གཞིས་ཅེ་གྲང་ཁྱེད་སྤྱད་གྲས་ཚོམ་སྒྲིག་ཆོགས་རྒྱུང་ནས།(180)

དུགས་པོ་སྐྱ་ནམ་རྒྱུང་གི་ལྷ་ཁལ་བསྐྱེད་ཁྱེད་ཀྱི་མཉམ་གཞི་བཟང་སྒོའི་སྐོར།

..... ཆོས་འབྱོར་དར་རྒྱས།(206)

ཕན་དེ་སྒོན་ལྷ་དཀར་ཅེ་རྒྱུང་ཕྱིན་སྐབས་གྱི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག

..... ཡེ་ཤེས་སྒོན་ལམ།(210)

གཞིས་ཅེ་ཁལ་གྱི་གོམས་སྟོལ་འགའ་ཞིག་སྐོར།

..... ས་བུང་ཆོད་བར་རྣམ་རྒྱལ།(215)

བོད་ཞི་བས་བཅེངས་འགྲེལ་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་གྱི་གོམས་མཐུན་གཞིར་བཟུང་

དམག་དཔོན་ཀྱང་གོ་དུང་ཐབས་ཀོན་སན་ལྷ་སར་ཕེབས་པའི་སྐོར།

..... ཁྱིམ་ཤིང་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ། (226)

བོད་ཞི་བས་བཅེངས་འགྲེལ་ཐོབ་རྒྱུ་ལྷོངས་སྟོ་ཁས་ཁལ་དུ་ཆོས་

ལྷགས་དོན་གཅོད་ཁང་གསར་དུ་བཅུགས་པ་ནས་༡༩༥༩ལོ་བར་གྱི་

བརྒྱད་རིམ་མདོར་བསྟུན།..... རྡོ་བྲག་སྐལ་བཟང་ནམ་རྒྱལ། (231)

མེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་བྱེས་པ་གྲུ་ཚང་གི་དེ་ལྷ་མཆོན་ཉིད་ཕྱག་དཔེ་

སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་སྐལ་གྱི་རིམ་པ་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པ།

..... མེར་བྱེས་རྩྭ་གྲུབ་ཐབས་མཁས། (246)

མོན་ཁྱལ་སྒྲག་མཐིན་ལུ་གསུམ་ཞེས་པའི་ས་ཆའི་ལྷ་རྒྱས་རགས་རིམ།

..... ཏྲ་མིག་འཆི་མེད་བརྩན་རྒྱས། (255)

ཐོན་པག་མོ་ལྷ་མིང་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།

ལྷ་མིང་ནམ་རྒྱལ་དོ་རྟེན་དང་དག་སྤྱོད་སྟོབས་བཟུན་འདོན།

༡ ཐོན་པའི་འབྲུང་བྱངས་རགས་རིམ།

དེ་ཡང་། བོད་མྱོངས་དབུས་སྟོད་མལ་གྲང་ཐང་སྐྱུ་པག་མོ་ལྷ་མིང་ཞེས་
པ་དེ་ནི་རི་པག་མོའི་གདོང་ཅན་གྱི་ཆེར་མཁར་བསྐྱུན་པ་དེར་པག་མོ་ཆེ་དང་།
དེའི་ཞེལ་དུ་ཁང་པ་བསྐྱུན་པར་པག་མོ་ཞེལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་བྱུང་ཞིང་། པག་
མོ་ཆེ་ལྷ་མིང་ཞེས་པ་གནད་ལྷ་མོ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་
ཆར་འཁོད་གསལ་བྱས་ན། ཟ࿳་ལོ་ ༡༥༡༥ ལོའི་ཡས་མས་ཅམ་ལ་འབྲི་གུང་
གདན་རབས་བརྒྱ་བདུན་པ་རིན་ཆེན་ནམ་རྒྱལ་པག་མོ་ཆེར་(དང་སངས་རྒྱལ་ཆེ་
ཐང་དཀར་ཐང་ཁོངས་) ཕྱོན་ནས་སྤྱིད་ཤོད་བྲག་དཀར་པའི་སྐས་མོ་བསོད་
ནམས་སྒྲོལ་མ་ཁབ་དུ་བཞེས། ཟ࿳་ལོ་ ༡༥༡༧ ལོར་བྱམས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
འབྲུངས་པ་ནས་གདུང་རྒྱུད་རིམ་པར་བྱུང་ཡོད།

འབྲི་གུང་པ་དང་པག་མོ་ཆེའི་བར་དམག་འབྲུག་ཐེངས་མང་བྱུང་བ་
དང་། ཟ࿳་ལོ་ ༡༥༢༩ ལོ་བར་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་ཅམ་གྱི་རིང་འབྲི་གུང་པའི་
གདུང་རྒྱུད་རིམ་ཕྱོན་ནས་པག་མོ་ཆེ་བདག་བཟུང་བྱས་པ་དང་། ཟ࿳་ལོ་
༡༥༢༩ ལོར་འབྲི་པག་ཐེ་གཟར་འཁྱེམས་ཆེ་བ་བྱུང་འདུག ཐེ་མིང་སངས་
རྒྱུ་རྒྱ་མཆོས་ས་རྒྱག་ཟ࿳་ལོ་ ༡༥༧༤ ལོར་གསར་བསྐྱེགས་མཛད་པའི་དགའ་
ལུ་ཆོས་འབྱུང་དང་དུ་ཁུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་ཁ་སྐོང་ནང་པག་མོ་རྟིང་ཁུངས་

ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དགའ་ཞིག་ཐང་སྐྱ་དགོན་པར་རང་འཇགས་ཅིས་སྤྱད་གནང་ཐུགས་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། བར་སྐབས་ཕག་མོ་ཅེ་པ་འབྲི་བྱང་པའི་འོག་ནས་ཀྱེ་ཏེ་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་ལུ་པ་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པའི་ཐང་ཀའི་འཛིན་སྐྱོང་འོག་སྐོར་ལྷ་ཁྱིང་པའི་མི་རྒྱུད་རིམ་བྱུང་གཞུང་ཆོད་དུ་བྱུང་པ་ཡིན་འདུག།

༡ སྐོར་ལྷ་ཁྱིང་པའི་མི་རྒྱུད་རིམ་བྱུང་།

སྐོར་ཐང་སྐྱ་ཕག་མོ་ལྷ་ཁྱིང་པའི་རྩ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཁ་གསལ་ཡོད་ཀྱང་བར་ལམ་“རིག་གསར་” སྐགས་ཀྱི་སྐབས་འཛོར་བྱར་གྱིས་ད་ལམ་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་བྱུང་། བན་རབས་འགའི་དག་རྒྱན་དུ་ལྷ་ཁྱིང་པའི་མི་རྒྱུད་འདི་སྤྱིང་གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་སྒོན་ཆེན་ལེང་ལྷག་ཨ་དོམ་གྱི་མི་རྒྱུད་ཡིན་ཐུགས་བཤད་སྟེ་ལ་ཅམ་མཆིས། དུས་ཕྱིས་ཨི་ཏེ་ལིའི་ཚོམ་དེབ་རྒྱ་ཡིག་དུ་ཕབ་པ་ཞིག་གི་ནང་འཁོད་གསལ་ལྟར་ན། རྩར་འབའ་བདེ་ཆེན་ཁང་གསར་བའི་བུ་དོན་གྱུབ་ཆེ་དབང་ཟེར་བ་དབུས་ཀྱི་ལྷ་སར་འབྱོར་ནས་ཁོང་རང་གི་ས་མེས་ནས་འབའ་ཁྲལ་བོད་ས་གནས་ལ་སྒྲན་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་སྐྱབས་ཚུལ་རྣམས་སྐབས་དེའི་ས་གནས་སྤྱིང་གཞུང་ལ་སྒྲན་སྟོང་ས་ཁུས་ཏེ་བུ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་བོད་ས་གནས་སྤྱིང་གཞུང་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྤྱི་ཁྱབ་སྐྱབས་ཚུའི་དམ་བཅའ་ལུལ་འདུག་པས། སྐབས་དེར་བོད་ས་གནས་སྤྱིང་གཞུང་ནས་འབའ་བདེ་ཆེན་ཁང་གསར་བའི་ས་བུ་རྣམས་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཞབས་འདེགས་ཁུས་པ་དངོས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་བསལ་གཞིགས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བུ་དོན་གྱུབ་ཆེ་དབང་གྱིད་ཤོད་བྲག་དཀར་པའི་མི་རྒྱུད་ཕག་མོ་ཅེ་པའི་རྩེས་ལྷལ་གྱི་གོ་མག་དུ་ལྷེར་ཐོག་མལ་གྱང་རྫོང་འོག་བྱང་རྒྱུད་ཕག་མོ་ལྷ་ཁྱིང་ཞེས་པའི་ས་ཁང་མི་ལེན་དང་

བཅས་པ་དོན་གྲུབ་ཆེ་དབང་མི་ལྷན་རྒྱུད་བཅས་ལ་གསལ་རས་སྒྲིབ་དེ་མེད་ལྷ་
མིང་པའི་མིང་ཐོག་ནས་གཞུང་ཞབས་ཤིང་བྱང་བསྐོས་བསྐྱེད་ལྷ་ར་ཞབས་ཤིང་
ཁྱེས། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱི་(ལྷ་ལོ་ ༡༧༥༣) ལོར་སྤྱིད་གྲོང་རྫོང་
དཔོན་བྱས། ཤིང་བྱི་(ལྷ་ལོ་ ༡༧༥༤) ལོར་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་སྤྱིང་བདུན་པའི་
སྐབས་སྤྱིད་སྐར་དཔོན་དང་། དེ་རྗེས་ལྷ་ས་གཉེར་ཆང་པ་བསྐོས་གཞག་བསྐྱེད།
དོན་གྲུབ་ཆེ་དབང་ལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བྱ་ཆན་པར་བཀའ་སྲོན་བསྐོས་གཞག་
བྱས་དོན་བཞིན། ཆུ་སྐང་(ལྷ་ལོ་ ༡༧༧༣) ལོར་ཀྲང་ཐང་པོད་ནས་ཁམས་
བརྒྱུད་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་སྐབས་ཞབས་པད་ལྷ་མིང་པ་དང་། བཟོན་སྐལ་བཟང་
ཚུལ་ཁྲིམས་སྤར་ཁམས་པར་ཕེབས་སྐྱེད་བྱ་ཕེབས། (རྒྱ་ལའི་བླ་མ་སྤྱིང་
བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་ཤིང་དཔར་ཤོག་གངས་༢༠༧ནས་༢༠༨བར་གསལ་) ལྷ་
ལོ་ ༡༧༧༧ ལོར་ཀུན་བདེ་སྤྱིང་ན་ཆོག་སྤྱིད་སྤྱིང་དང་ལྷན་བྱ་པ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆའི་མཇལ་ཁར་ཕེབས། ལྷ་ལོ་ ༡༨༠༡ ལོར་བཀའ་སྲོན་དགོངས་པ་ཁྱེས་
འཁྲལ་བཀའ་བྱུང་བྱ་བཞུགས་རྗེས་ཆན་ཆོས་བྱས་ནས་དགེ་སྤྱིང་བརྒྱབས།
དོན་གྲུབ་ཆེ་དབང་གི་བྱ་གཞི་པས་ ༡༨༠༨ ལོར་ཆེས་དཔོན་བྱས། བཀའ་
སྲོན་གྱི་སྐས་གཞིན་པ་བཀའ་བྱུང་ནས་ ༡༨༢༥ ལོར་ཨམ་བན་དང་མཉམ་བྱ་
གཙང་ཕྱོགས་སྐྱེས་སྐྱོར་ལ་ཕེབས་འདུག

བཀའ་བྱུང་གི་སྐས་དཔྱ་ལྷ་ ༡༨༤༤ ལོར་འབྲངས་ཤིང་། ཞབས་ཤིང་
ཁྱེས་ནས་ཆེབས་ཆེ་ཡིན་མུར་ཤིང་སྐྱེད་(དཔྱང་གངས་བཙོ་བརྒྱུད་ལྷ་
ལོ་ ༡༨༤༤) ལོར་རྒྱ་རི་རོང་སྐར་སྤྱི་བྱུང་བྱ་ལས་སྐྱེད་ཆེ་མགོན་བདེ་ཆོན་བྱལ་
མཆོན་དང་མཉམ་བྱ་རྒྱ་རི་ཕེབས། ཕྱིར་འཁོར་མཆོམས་རིམ་བཞི་བསྐོས་
གཞག་བསྐྱེད། ཆུ་སྐྱུག་(ལྷ་ལོ་ ༡༨༠༢) ལོ་གཙང་མདའ་ཡིན་མུས་སྐབས་ལོ་
དེའི་པོད་ཆ་ ༥ ཆོས་ ༤ ཉིན་པ་ཆ་ཆེན་སྤྱིང་དགུ་པ་ལྷ་ལྷན་བྱེད་རྒྱུ་གསལ་

མཛད་སྒྲིབ་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་སྐབས་གཙང་མདའ་ལྷ་མིང་གསུང་དང་། ཤོད་
 བྱང་ཀ་བཞི་བ་སྟགས་པ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕེབས་སྐྱེལ་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་
 (ཏུ་ཡའི་སྒྲ་མ་སྐྱ་མེད་བཙུ་གསུམ་པའི་དགུང་ཆོགས་ལས་གསལ་) རྒྱ་ཡོས་
 (༡༩༠༩) ལོར་བཀའ་སློན་བཤད་སྒྲིབ་པ་ལ་འབྱོར་དོ་རྗེ་དང་། བཀའ་སློན་
 ཞོལ་ཁང་ཆོ་བརྟན་དབང་ཕྱག་ བཀའ་སློན་སྒྲ་མ་ཆང་བྲིམ་པ་ངག་དབང་
 དཔལ་བཟང་། རྟོར་ཁང་རྩ་སྐད་བསྐྱེད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་བཅས་ལས་ཞབས་
 གནས་དབྱེད་ས་གྲིས་ནོར་སྤིང་ལས་ཤག་དུ་དོ་དམ་ཐོག་བོད་མྱེད་ས་ཆོགས་འདུ་
 རྒྱས་འཛོམས་ནས་ཆོགས་འཕུས་ཞིབ་དབྱེད་པ་མཁན་རིམ་བཞི་བྱུང་དུ་བསྐྱོ་
 གཞག་བྱས་ཁོངས་ཀྱི་རིམ་བཞི་གཅིག་ལྷ་མིང་གསུང་དག་ལྷ་ཡིན་གཤིས། ཞིབ་
 དབྱེད་བཞི་བཞིན་ངང་རྒྱ་ཡོས་(༡༩༠༩) ལོར་གྲོ་མོ་བློགས་ནས་དབྱིན་རིའི་
 བཅོན་འཇུག་དབྱེད་དམག་ལྷགས་འབྱོར་ལ་གདོང་ལེན་དུ་བོད་དམག་མདའ་
 ཤོག་འགའ་ཤས་སྟོན་བཏང་བེན་ཡང་སྤྱི་བྱུ་བ་བཞོད་འདོམས་པ་གཅིག་དགོས་
 གལ་ཆེ་བས་མདའ་དཔོན་ལྷ་མིང་གསུང་དག་ལྷ་བོད་མྱེད་ས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོས་
 དམག་གི་སྤྱི་བྱུ་བ་བཞོད་འདོམས་པར་བསྐྱོ་གཞག་གིས་མངགས་གཏོང་བྱས།
 དེ་སྐབས་དོ་དམ་དུ་ཡོད་པའི་བཤད་སྒྲིབ་ཐོས་འཕྲལ་ཁོང་གིས་སྒྲོ་པམ་ཆེན་པོས་
 “ཨ་ལྷ། ང་ཆོའི་ཞིབ་དབྱེད་པའི་ནང་ནས་སྐྱེས་སྤང་གི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་
 དཀྱེལ་ཆེ་བའི་ཡངས་ཀྱི་མི་གཅིག་པོ་དེ་དེས་དབྱིན་རིའི་དམག་དབྱེད་གི་
 གདོང་ལེན་ལ་ཕེབས་དགོས་ཤར་བ་དེ་ང་ཆོ་བཅོན་པ་ནམས་བསྐྱེད་ནམས་
 དམན་པ་དང་། ཁོང་རང་ཡང་དགུང་ལོ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཏུ་ཅང་ཕངས་པོ་བྱས་པ་
 རེད་”ཅེས་གསུངས་སྐད་འདུག སྐབས་དེར་སྤྱི་བྱུ་བ་མདའ་དཔོན་ལྷ་མིང་
 གསུང་དག་ལྷ་འགོ་དམག་ནམས་གྲོ་མོ་བློགས་སུ་མ་ཐོན་གོང་གྲང་བྱེད་ལའི་སྐྱོ་
 རུབ་དམག་སྐར་གསར་པའི་ཐང་ཆེན་དུ་སྐར་སྤྱིག་དང་འབྲེལ་དམག་ཅེད་

མཛད་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་འདུག་པའི་ནང་དམག་ཅེད་སྣ་ཚོགས་ལ་ལྟ་མོ་བ་
 ཏ་ཅང་མང་པོ་སླེབས་ཡོད་པ་དང་། དམག་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་ཅེད་མང་
 དཀྱིལ་དེར་སྒྲིབ་ཏུ་རི་བོང་གཅིག་ཐོན་པ་འདྲ་བཟུང་བྱ་ཅིས་བྱས་ཀྱང་འཛིན་
 མ་ཐུབ་པར་ཕྱིར་ཐོས་ནས་ལྷང་གསེབ་ནང་ཤོར་བ་རེད། དེ་ལ་ལྟ་མོ་བ་ཚོས་
 བག་ལམ་ཏུ་“རི་བོང་སྣ་ཤོ་ཐོན་པ་དེ་ཉེན་འབྱེལ་ངན་གཤིས་ད་རེས་དཀྱིན་
 དམག་བསྐྱོག་དཀའ་ཞིང་ཕམ་ཉེས་མི་ཡོང་ངམ་” ཞེས་སྒྲིང་བཞིན་སྒྲོ་དོགས་
 བྱེད་མཁན་ཡང་མང་པོ་བྱུང་འདུག དེ་ནས་གཟུང་ཆོས་དགེ་བ་ཞིག་གི་ཉིན་
 འགོ་དམག་ལྟ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་རྒྱལ་ཅེ་རྫོང་འོག་དུད་ལྷེ་ཞེས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་
 རུགྲོང་ཆོར་སྐར་ས་བཟུང་། ལྟ་ས་ནས་མ་ཐོན་གོང་སྒྲོན་བསྐྱོད་དམག་སྐར་
 ཁག་གི་མདའ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་རུ་དམག་སྤྱི་ཁང་དུ་འདྲུ་འཛོམས་དགོས་སྐྱེའི་
 དུས་ཚོད་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་བཏང་བ་ལྟར་ཆང་འཛོམས་བྱུང་ཞིང་། མདའ་
 དཔོན་ཆང་མ་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁབ་ལྟ་ཐིང་མདའ་དཔོན་ལ་ཉེན་
 འབྱུང་མཆུ་པར་འབུལ་བཞེས་མཛད་དེ་ད་ཕན་དམག་འཐབ་ཇི་བྱས་ཀྱི་སྐོར་
 སྒྲིང་བ་དང་། ཕྱིན་ཆད་དམག་འཐབ་བྱེད་ཕྱོགས་གྲས་བསྐྱར་བསམ་འཆར་
 ལྷག་པོར་བཏོན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཁབ་དམག་དཔོན་ལྟ་ཐིང་སྐྱེས་དབང་ལྷན་བཞག་
 ཞིབ་ཀྱིས་ཁྱུངས་སོ་སོའི་བསམ་འཆར་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱང་མཛད། སྤྱི་
 འདོམས་མདའ་དཔོན་ལྟ་ཐིང་དབང་ལྷན་བཀའ་སྤྱོད་གསུང་བཤད་དུ། ང་རང་
 ལ་སྐྱེས་སྤངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམན་ཞིང་ཉམས་སྦྱང་མེད་རུང་། བོད་སྤྱོད་ས་
 ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ཀྱི་བཀའ་ནན་སྤྱི་ལེབས་བཞིན་བཀོད་འདོམས་སྤྱི་
 ཁབ་པའི་མིང་འཁྱུར་དང་ལེན་ཞུ་དགོས་བྱུང་ཞིང་། བྱེད་ཅག་མདའ་དཔོན་
 རྣམས་མཐུན་ཡོན་ལྷན་ལ་ལྷག་བསམ་ཞུས་པ་མེད་པ་གསལ་ཡོན་པར་བཞེན་
 ང་རང་ཡང་སྒྲིག་དངས་འཁེལ་ཞིང་སྒྲིག་སྐྱབས་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག ད་ཆ་ང་ཚོས་སྒྲིག་

མེམས་གཅིག་བསྒྲིལ་གྱིས་བཅན་འདྲེལ་དབྱིན་དམག་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་རྒྱ་གར་ས་མཚམས་སུ་འབྲལ་ལྷུང་ཕྱིར་འབྲུང་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་ཐུབ་པའི་འབད་བཙོན་གནང་དགོས་པ་ལས་ཉིན་འགྲངས་ཞག་འབྲུང་བྱས་ན་གཞུང་འབངས་གཉིས་གནོད་ལ་བརྟེན་ཅ་བའི་གཞུང་ལམ་གྱི་དབྱིན་དམག་ནམས་ལ་ངོས་རང་གིས་གདོང་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དང་། འབྲལ་སྡོངས་བརྒྱད་ལ་ཆེན་ལ་རྒྱུང་གི་ས་འགག་དེར་བཀྲས་སྤྱིང་སྤྱོད་ཞབས་མདའ་དཔོན་འགོ་དམག་དང་། འབྲུག་རྒྱུད་ས་འགག་དེར་སྤུང་ཕྱོད་ཞབས་ནམ་སྤྱིང་མདའ་དཔོན་འགོ་དམག་ནས་འགན་བཞེས་གནང་རྒྱ། དེ་བྱིངས་ད་ཡོད་ས་གནས་སོ་སོ་ནས་དཔུང་འཇུག་གིས་འབྲལ་ཏུ་ཕྱིར་འབྲུང་ཐུབ་པའི་ཇ་དྲག་གི་དམག་འཐབ་ལྷགས་བསྐྱེད་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། མཐར་སྐྱོད་ཐུབ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ནས་ཆོགས་འདུ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྷོ་མེད་མེད་ཁོངས་ཀྱི་དུ་བརྒྱ་མེད་གསུམ་ཆོགས་འདྲེམས་ཐོག་བདུན་ལྷག་རྒྱུ་མར་ཇ་དྲག་གི་དམག་འཐབ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་ཡོད། གོང་གསལ་མདའ་ཁག་མཉམ་འདྲེམས་དགོས་སྐོར་ཐོག་མའི་བཀོད་ཡིག་དང་ཆོགས་འདྲེམས་གསུང་བཤད་སྐགས་ལྷོ་མེད་མདའ་དཔོན་གྱི་གམ་བཅར་དུང་ཡིག་དབང་འདུས་ཆེ་རིང་མ་འདས་གོང་དེ་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་དག་འགྲོས་ལས་ཐོས་པ་ལགས།

དེ་ནས་དུད་ལྗེའི་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མིག་གཤོངས་ཀོར་དབྱིན་ཇིའི་དམག་དཔུང་འབྱོར་བ་ནམས་དང་དམག་འཐབ་ལྷགས་ཆེན་ཞིག་བྱས་པར་བོད་དམག་ནམས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ལྟེ་དབྱིན་དམག་ཕྱིར་འབྲུང་ཐུབ་ཀྱི་མཚམས་དབྱིན་ཇིའི་དམག་དཔོན་ནས་ལྷོ་མེད་མདའ་དཔོན་ལ་ཞི་ཆིངས་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་བཏོན་པ་དང་། བོད་ས་གནས་སྤིང་གཞུང་ནས་ཀྱང་ཞི་གྲོས་དགོས་གཤམ་ཆེ་ཡིན་ལྷགས་མངགས་བྱ་ནན་ཆེ་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད།

ཞིགས་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྱུ་ཡང་ཡང་བཏང་འཕྱར་ལ་བརྟེན་ཞི་ཆེང་ས་གྲོས་
 མོལ་བྱེད་པར་དབྱིན་ཇིའི་དམག་སྐར་དུ་མདའ་དཔོན་ངོ་མ་ལེབས་དགོས་
 བཟོད་དོན་བཞིན། ལྷ་སྤང་མདའ་དཔོན་ངོ་གཡོག་བདུན་ཁྱུ་ཤེས་ལྷ་ཁུབ་ཆུ་
 མིག་གཤོང་ས་ཀོར་དབྱིན་ཇིའི་དམག་སྐར་ལ་ལེབས་ཤིང་། ལེབས་བསུ་བ་སྒྲིག་
 ཀང་ལེགས་དང་འབྲེལ་གསལ་རྩ་ཞལ་རྟོག་སྟེགས་འབུལ་ཐོག་དབྱིན་ཇིའི་
 དམག་དཔོན་ནས་བཟོད་གསལ་རང་རེ་དམག་འཐབ་མཆོམས་འཛོག་གིས་ཞི་
 མཐུན་འགྲིག་ཆགས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུའི་ཐོག་མར། དབྱིན་དམག་གི་མེ་
 མདའི་མདེུ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་འདོན་རྒྱུ་དང་། བོད་དམག་གི་མེ་
 མདའི་སྤྱི་ཐིའི་མེ་ཐམས་ཅད་གསོད་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལྷ་སྤང་མདའ་
 དཔོན་མཆོག་ནས་དེ་དོན་འགྲིག་ལུགས་གསུངས་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་དབྱིན་
 དམག་གི་མེ་མདའི་མདེུ་ཆང་མ་ཕྱིར་བཏོན་བྱས་པ་དང་། བོད་དམག་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཐིའི་མེ་ཐམས་ཅད་བསད་ཆར་མཆོམས། དབྱིན་དམག་གིས་
 དམག་དུང་ཞིག་བཏང་འདུག་པར་དེ་མ་ཐག་དབྱིན་དམག་མང་པོས་མཐའ་
 བསྐྱར་ཏེ་ལྷ་སྤང་མདའ་དཔོན་གསོན་པོར་འཛིན་བཟུང་བྱ་རྒྱུ་སྐབས་གམ་
 བཅར་མདའ་དཔོན་གྱི་ཞབས་གས་གཅིག་གིས་ཨམ་ཕུག་ནས་མེ་མདའ་ལན་
 གུལ་མདེལ་དང་བཅས་པ་གཅིག་བཏོན་ཏེ་མདའ་དཔོན་གྱི་བྱག་ཏུ་ལུལ། ཁོ་
 པས་སྤྱི་ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས་རྒྱུ་ལ་འཛིངས་ཀྱིས་དབྱིན་དམག་འགའ་ཤས་
 བསད་ཀྱང་ཞབས་གས་དེ་དབྱིན་དམག་གིས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་བསད།
 མདའ་དཔོན་གྱིས་མགོ་སྐྱར་མ་མཛད་པར་མེ་མདའ་ལན་གུལ་དེ་རྒྱག་བཞིན་
 པར་ཕྱིར་གཤེགས་ཀྱིས་དུང་སྤྱིའི་རི་སྤེབས་སུ་འཕྱར་སྐབས་མདེུ་རྩྭ་གས།
 ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དབྱིན་དམག་གིས་མཐའ་བསྐྱར་ནས་མེ་མདའི་མདེུ་དྲག་
 ཆར་ལྷ་བུ་བབས་ཀྱང་མཆོན་སུང་ལེགས་པོ་ཞིག་དབུ་སྤྱི་སྐྱོལ་ལ་གཞེར་གྱི་

གཏུ་ཆུང་དུ་འོ་ནང་ཡོད་པ་དེས་མཆོན་འགོག་སྟབས་སྐད་ཟེར། གང་ལྟར་སྒྲུ་ལ་
 མདེུ་ཕོག་མེད་ཀྱང་མདའ་དཔོན་ཁོང་རང་བྲག་སྤེང་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་ནས་ཐ་
 མག་གང་གཟར་གང་བཞེས་སྟབས་པ་དང་། གང་གཟར་ཐང་ཁྲག་ཕྱིར་དབྱུང་
 “བསྟན་དག་ཁྱོད་ཆོར་ངས་མགོ་སྒྱར་གྱི་མ་རེད། མི་རིང་རྒྱར་དུ་ལྟ་ཡུལ་ནས་
 དག་ཤ་ལེན་རྒྱ་ཡིན་” ཞེས་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་བསྒྲགས་རྗེས་ལམ་ཕྲག་ནས་
 རྟེན་གྱི་ཞིག་བཏོན་མེ་སྒྲ་ལྟོག་གི་གཏུ་དེ་བརྟེན་དབྱུང་བྱིན་མཆོམས་སྒྲུ་ལ་མདེུ་
 ཕོག་མེ་དེ་གར་སྒྲ་ཆེ་འདས། ཞབས་གས་མི་དྲུག་ཁོངས་ནས་ཁྲ་ཁོག་ཆེ་རིང་
 ཟེར་བསྟོས་ཏེ་བྲག་ཁྲུང་ཞིག་ནང་ཡིབ་སྤྱོད་གྱིས་མཆོན་མོར་བྟོས་ཐར་པ་ལས།
 དེ་མིན་མི་ལྟ་ས་ཐོག་དེ་རང་ལ་བསད་དེ་ཕམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་། མདའ་དཔོན་
 བརྟེངས་ནས་བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་སོང་མཆོམས་སུ་གནམ་ལ་སྐར་མ་སྟར་
 མེད་གསར་པ་འོད་འཛེར་བ་ཞིག་ཤར་བ་དེ་ལྟ་སྤྱང་མདའ་དཔོན་ལྟར་སྒྲིས་པའི་
 སྐར་མ་རེད་ཟེར་བའི་གཏམ་དབུས་གཙང་ཁྲལ་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་ཞིག་བྱུང་
 བ་རེད་ཅེས་སྐབས་དེར་བྟོས་ཐར་ཞབས་གས་ཁྲ་ཁོག་ཆེ་རིང་གིས་དངོས་སུ་སྤྱོད་
 བས་བཤད་པ་ལགས་སོ། (རྩོམ་སྒྲིག་པའི་གསལ་འགྲེལ། དེ་སྤྱད་ཀྱིན་འགོག་
 དམག་འཁྲུག་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་མིག་གཤོངས་ཀོའི་གནས་ཚུལ་སྒྲིང་། འདིར་རྩོམ་པ་
 པོས་བྲིས་གནང་བའི་ནང་དོན་འགའ་ཞིག་དང་། འདི་གའི་《ལོ་རྒྱུས་རིག་
 གནས་དབྱུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས་》 འདྲོན་ཐེངས་བདུན་པའི་ནང་
 བཀོད་པའི་ནང་དོན་འགའ་ཞིག་ཅུང་མི་འདྲ་བ། དཔེར་ན། སྐབས་དེར་རྒྱ་
 མིག་གཤོངས་ཀོའི་ས་ཆ་དེ་ཡང་སྤྱིང་དབྱིན་རི་བཙན་འཛུལ་དམག་གིས་བཟུང་
 བསྟན་ཡོད་དམ། ཡང་ན་བོད་དམག་གིས་བཟུང་བསྟན་ཡོད་པ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་
 བུ་དང་དེ་བཞིན་ཞི་གོས་བྱེད་སྐབས་མདའ་དཔོན་ལྟ་སྤྱང་གས་རོ་གཡོག་ནམས་
 ལས་བོད་ཕྱོགས་ནས་མི་སྣ་གཞན་མེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཅུང་མི་འདྲ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་

ཞིབ་འཇུག་གི་དཔྱད་གཞིར་སང་གཤིས་འདིར་རྩམ་པ་པོའི་ནང་དོན་རང་སང་
བཏོད་ཡོད།)

ལྷ་མིང་ཞབས་པད་ཀྱི་སྐུ་མོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མ་འབྲས་སྤྲངས་རྒྱལ་པོའི་
བཅུན་མོར་བསྟུག། ལྷ་མིང་དག་ལྷའི་གཙུང་པོ་མགོན་པོ་རྣམས་གཤམས་
༡༩༤༥ལོར་འབྲངས། ཤིང་འབྲུག་ལོར་ལྷ་མིང་མདའ་དཔོན་དག་ལྷ་དབྱིན་
འགོག་དམག་སར་སྐྱོན་གྱི་ཤོར་སྟབས་མགོན་པོ་རྣམས་གཤམས་སྐྱལ་མེར་གོ་བརྗེས་
ཞུས་ཏེ་ཚུ་བྱི་༡༩༥༢ལོར་ཟི་ཁོན་རྒྱ་དམག་ཁམས་རྒྱགས་ནས་རིམ་བཞིན་
ལྷགས་འཕྱོར་ལ་གདོང་ལེན་དུ་མདའ་དཔོན་བསྐོས་གཞག་བྱས་དོན་ཁམས་
རྒྱགས་སུ་ཐོན་བསྐྱོད་ཀྱིས་ལས་སྒྲེལ་མཁན་རྒྱུང་དག་དབང་ལགས་དང་བྱང་
འབྲེལ་བྱས་ཏེ་དམག་འཐབ་སྐབས་ཟི་དམག་པོན་ཆེས་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་མཁན་
མདའ་དོ་གཤམ་ཆང་མ་འདྲིན་བབྱང་བཅོན་བཅུག་བྱས། མཁན་རྒྱུང་གོང་པོ་
རྒྱུ་མདའ་བར་བྱོས་བྱོལ་ཐུབ་ཀྱང་རྒྱུ་མདའ་ནས་སྤར་ཡང་འདྲིན་བབྱང་གིས་དོ་
གཤམ་བརྒྱད་རྒྱུ་མདའི་ས་གནས་སུ་བསང། མདའ་དཔོན་ལྷ་མིང་པ་མགོན་པོ་
རྣམས་གཤམས་དོ་གཤམ་བཅོན་ཁང་ནང་ཟླ་བ་ལ་ཤས་ལུས་པ་དང་། འོན་ཀྱང་
ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་བགྱིས་མཐར་བཅོན་ཁང་ནང་ནས་བྱོས་ཐར་ཞིང་། དེ་
ནས་ཕྱིར་ལོག་གིས་ལྷ་སར་འཕྱོར་རྗེས་མདའ་དཔོན་གནས་དབྱུངས་བཏང་།
རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་སྤར་ཡང་གོ་མ་སྒྱུ་བྱལ་ལ་བསྐོས། དེ་རྗེས་སྐྱུག་དང་
པོགས་དཔོན་བྱས། མགོན་པོ་རྣམས་གཤམས་ཀྱི་མནའ་མ་ཨེ་ཤག་བྱང་གི་སྐུ་
མོར་སྐུ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་དང་། སྐུ་མོ་མེ་རྟོག་ལགས་འབྲངས་པ་དང་།
རྗེས་མའི་མནའ་མ་ལྷང་ཅན་ལྷ་མཆོ་ལགས་སུ་སྐུ་བསྐྱེད་ནམས་དཔལ་འཕྱོར་
དང་། སྐུ་མའང་མ་དཔལ་རྒྱལ་མཆོན། སྐུ་མོ་བསྟན་འདྲིན་དབྱངས་རྒྱལ་
དང་། སྐུ་མོ་གཞོན་པ་བདེ་ཆེན་ཆོས་རྒྱུད་བཅས་འབྲངས་ཤིང་། སྐུ་

བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་ལགས་ཀྱི་མནའ་མ་མཁར་སྒྲེའི་སྤྱི་མོ་སྤྱི་གཙོང་ལགས་བསྐྱེད། སྤྱི་མོ་མཁར་དཔལ་རྒྱལ་མཚན་བསམ་ཡས་ལྷ་གདོང་གི་མག་པར་བཞེར། སྤྱི་མོ་བཟུང་འཛིན་དབྱངས་སྒྲོལ་ལགས་ཀྱི་མག་པར་མཁར་སྒྲེའི་སྤྱི་མོ་དབང་ལགས་བསྐྱེད། སྤྱི་མོ་རྒྱུ་བ་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྦྱང་མཁར་སྒྲེའི་མནའ་དཔོན་མཁར་བྱབ་བདེ་ཆེན་གྱི་བག་མར་བཞེར། མགོན་པོ་སྒྲུབ་གྲགས་ཤིང་བྱི་༡༩༤༤ལོར་གསེགས།

དགུ་ལྷའི་གཙོན་པོའི་སྤྱི་མོ་དབང་གྲགས་པ་༡༩༩༩ལོར་འཁྲུངས། ཆེ་བྱང་ཞབས་སྡོད་ཞུས། ལྷ་ས་སྤྱི་འབུམ་མང་ལྷ་སྤོང་གཞིས་སྤྱི་མོ་བྱ་བཞེས་ཏེ་བྱར་བྱ་ཐོན། མེ་སྤོང་(༡༩༩༧)ལོར་ཆེ་བྱ་མཁར་རྒྱུ་དང་ཤིང་སྤོང་(༡༩༩༩)ལོར་བྱང་ཡིག་ཆེན་མོར་བསྐོས་གཞག་ཐོབ། དེ་རྗེས་སྤྱི་བཅར་མཁར་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་ཐོག་ནས་སྤོང་མཛོད་སྤྱི་གི་ལས་ཀའི་རྒྱ་འགན་ཁུངས། སྤྱི་མོ་༡༩༩༩ལོའི་རྗེས་ཚེས་ལ་འདས། ལྷ་སྤོང་མནའ་དཔོན་དགུ་ལྷའི་སྤྱི་གཙོན་བྱ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་། རྒྱ་སྤྱི་(༡༩༩༩)ལོར་འཁྲུངས། ༡༩༩༩ལོར་ཞབས་སྡོད་ཞུས་ནས་ཕྱི་དགེ་མའི་རིའི་སྤྱི་མོ་བསོད་ནམས་དབང་མོ་ལགས་མནའ་མར་བསྐྱེད་ཏེ་སྤྱི་གཙོན་འཁྲུངས་ཀྱང་དགྲང་མོ་༡༩ལ་སྤྱི་ཆེ་འདས།

༡༩༩༩ལོ་མཇུག་ཏུ་དབྱིན་རི་ལེགས་ལྷན་སའ་ཅེས་པས་དགེ་མཚན་བྱས་ཏེ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནང་བྱ་ལི་སི་གསར་འཛུགས་ཀྱི་སྤྱི་བཅར་བྱེད་བཅུག་ཁོངས་ནས་ཐོན་ཏེ་ལྷ་སྤོང་སྤྱི་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་དང་ལས་སྤོང་མཛོད་མཁར་སྤྱི་མོ་སྤྱི་ཆོག་རབ་རྒྱས་གཉིས་ལ་བྱ་ལི་སིའི་འགོ་འདྲེན་བསྐོས་གཞག་བྱས། ལྷགས་ལྷག་(༡༩༩༩)ལོར་“བྱ་བཞི་སྤྱི་འཁྲུལ་རིག་འཁྲུལ་གཏེར་མཛོད་ལས་ཁུངས་”ཀྱི་ལས་བྱར་བསྐོས་གཞག་གིས་ལོ་དེར་དབྱིན་གཞུང་ནས་སྤྱི་ཆེད་